

LLENGUA CATALANA I LITERATURA: DOSSIER D'ESTIU DE 3r d'ESO**Comprensió lectora**

Llegeix el text següent i contesta les preguntes:

Les noies no juguen a videojocs

En aquesta entrada del bloc «Aravadejocs», L. Ferrer ens explica com el fet de ser noia no està renyit amb els videojocs.

"Les noies no juguen a videojocs". O això diuen. Quants cops es deu haver dit **quelcom** semblant? No us resulta familiar aquesta opinió? Creieu que és real? O penseu més aviat que només és un simple **tòpic**? Abans de continuar voldria presentar-me: soc noia i m'agraden els videojocs. Així, a sac, sense més **dilació**. M'agraden i molt, he gaudit hores davant de la pantalla amb els meus jocs preferits, i encara avui dia em trobo amb molta gent, és indiferent si són homes o dones, que es sobten d'aquest **vessant** de la meva personalitat.

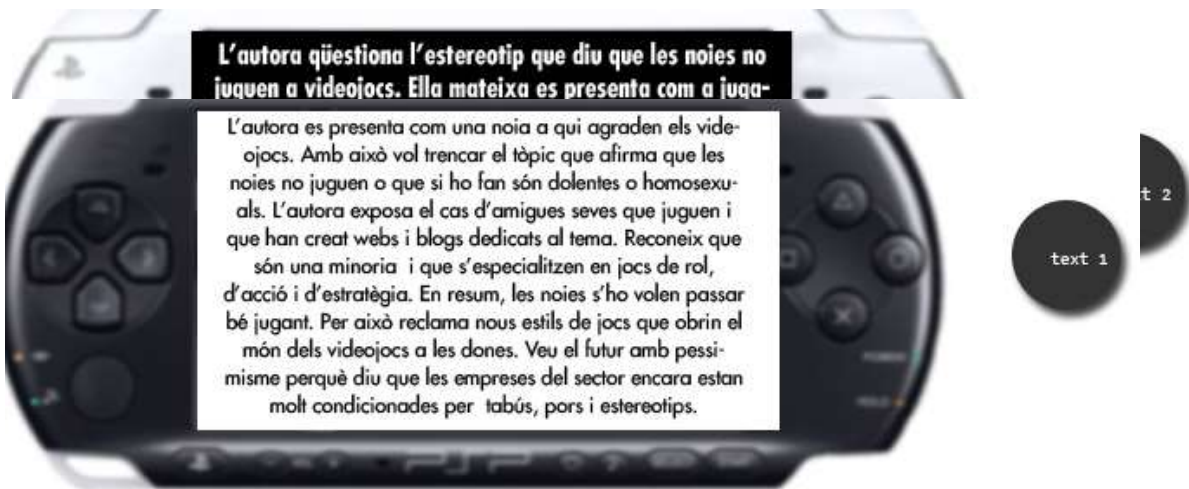
Com a noia m'he fet farts de sentir frases de tot tipus en relació a aquest tema. "Les noies no juguen". "Si les noies juguen a videojocs són unes jugadores **nefastes**". I espereu, un dels millors **estereotips** que he arribat a llegir o sentir: "les noies a les que els hi agraden els videojocs o són lesbianes o són uns cavallots". Au, vinga! És que n'hi ha que directament fan riure. I bé, a sant de què ve tot plegat? Doncs si escric aquestes línies i plasmo tots aquests estereotips és sobretot perquè sembla que encara no estant prou trencats, sinó que encara són massa habituals i com a noia puc dir que trenco amb tots aquests tòpics. El primer, el meu gènere, fins a dia d'avui, crec poder afirmar ser dona, segon, soc heterosexual, també em considero femenina, i potser no soc la millor jugadora del món però tampoc em considero una jugadora pèssima.

Ara algú potser em podria fer certa observació: 'potser és l'excepció que confirma la regla!'. Doncs no, ni molt menys, tinc amigues que també juguen i hi ha moltes noies arreu del món a les qui els agraden els videojocs, que han creat webs dedicats als jocs que més les apassionen o que escriuen als seus blocs sobre la seva passió. Ara bé, sí que vull donar la raó en una cosa: no som una majoria. Això ja no és un tòpic, és una realitat. Si bé fins ara he volgut trencar tòpics, ara voldria també constatar certes realitats.

Hi ha noies que juguem i que ens agraden els videojocs. Sí, és una realitat, però, i malauradament dins de les **ingents** xifres de jugadors arreu del món, les noies en som encara avui dia una petita part, si bé és veritat que cada cop en som més, és també evident que encara som una minoria i que dins d'aquesta minoria que constituïm hi ha dones jugadores de tot tipus i estils: amb tendències sexuals de tot tipus, més o menys femenines, hi ha jugadores de rol, d'acció, d'estratègia, etc., vaja, que hi ha de tot, però sí que compartim quelcom: les ganes de voler-nos-ho passar bé jugant a qualsevol de les plataformes que configuren l'abast món dels videojocs.

Voldria concloure amb un desig, i aquest és que tant de bo en un futur no gaire llunyà les dones de tot tipus i de qualsevol edat es vagin acostant cada cop més a aquest món. Això planteja certs desafiaments, possibles reptes que poden anar des de possibles estils de joc nous que agradin més al públic femení i que encara avui dia no cap equip de desenvolupament no s'ha atrevit a posar en marxa, passant per l'aparició de personatges i històries diferents a les quals estem més avesats en l'actualitat, fins a un fet necessari per a poder obrir encara més el món dels videojocs a les dones: el trencament de **tabús**, pors i estereotips. Pot ser possible, tot això? Queda per veure. Però crec que anem per bon camí.

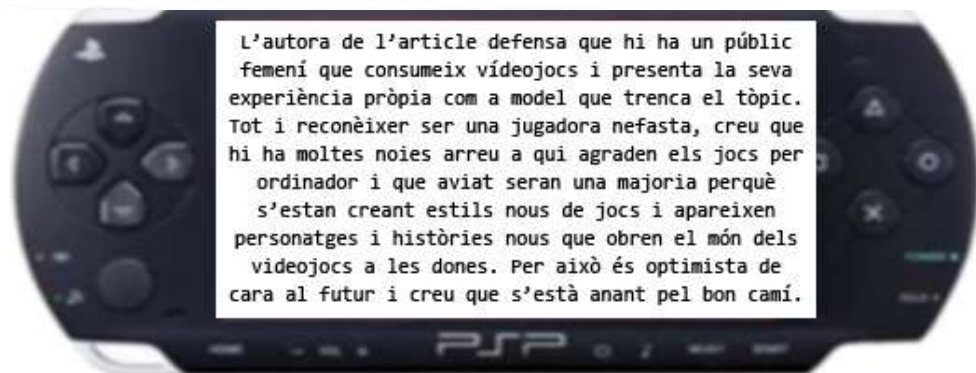
1. Indica quin d'aquests textos resumeix millor l'article sobre noies i videojocs.

L'autora qüestiona l'estereotip que diu que les noies no juguen a videojocs. Ella mateixa es presenta com a jugadora.

L'autora es presenta com una noia a qui agraden els videojocs. Amb això vol trencar el tòpic que afirma que les noies no juguen o que si ho fan són dolentes o homosexuals. L'autora exposa el cas d'amigues seves que juguen i que han creat webs i blogs dedicats al tema. Reconeix que són una minoria i que s'especialitzen en jocs de rol, d'acció i d'estratègia. En resum, les noies s'ho volen passar bé jugant. Per això reclama nous estils de jocs que obrin el món dels videojocs a les dones. Veu el futur amb pessimisme perquè diu que les empreses del sector encara estan molt condicionades per tabús, pors i estereotips.

2. Com definiries les paraules següents (en negreta al text)?

L'autora de l'article defensa que hi ha un públic femení que consumeix videojocs i presenta la seva experiència pròpia com a model que trenca el tòpic. Tot i reconèixer ser una jugadora nefasta, creu que hi ha moltes noies arreu a qui agraden els jocs per ordinador i que aviat seran una majoria perquè s'estan creant estils nous de jocs i apareixen personatges i històries nous que obren el món dels videojocs a les dones. Per això és optimista de cara al futur i creu que s'està anant pel bon camí.

Escriu, a més, una oració que demostris que has entès el seu significat:

quelcom:

estereotips:

tòpic:

ingents:

dilació:

tabús:

vessant:

Expressió escrita

Creus que és un tòpic que les noies juguin a videojocs? Després de llegir l'article, redacta un text d'entre **100 i 150 paraules** en el qual justifiquis la teva resposta. Sigues molt respectuós amb el vocabulari que hi utilitzes. Recorda, a més, que cal revisar el text abans de lliurar-lo. Ens estem referint, en concret, a l'ortografia i als signes de puntuació. Elabora-hi un esborrany previ, abans de redactar el text definitiu.

Expressió oral

Imagina que ets un *influencer* i els teus seguidors t'han demanat que els ensenyis com passes un dia d'estiu, què fas, amb qui vas, etc. Així doncs, **grava un vídeo explicant com és un dia de les teves vacances.**

Requisits:

- temps: de 3 a 5 minuts
- edició: potser aparèixer tu mateix parlant davant de càmera, però també pots incloure efectes, introduir imatges, sons o música, etc.
- entrega: en començar el curs, envia el vídeo al correu del professor de Català que tinguis a 4t

Durant el curs de 3r d'ESO, hem treballat el subjecte i el predicat, els complements verbals i els verbs. Per això, en aquest apartat trobaràs informació sobre aquestes qüestions (a tall de recordatori) i activitats per practicar aquestes qüestions bàsiques de sintaxi.

SUBJECTE	Què és? Part de l'oració de qui o què parlem. Nucli: nom. <i>Exemple: L'Oriol condueix molt bé. / Ell condueix molt bé. / El blau és el meu color.</i> Concordança: el nucli del subjecte i el nucli del predicat (verb) concorden en nombre i persona. <i>Exemple: M'agrada el llibre de Harry Potter. / M'agraden els llibres de H. P.</i> 3a pers. sing. 3a pers. pl. Altres: * Pot ser un subjecte el·líptic si no apareix a l'oració però es pot deduir. <i>Exemple: No volen venir! [Ells]</i> * Pot ser una oració impersonal quan el subjecte és inexistent o imprecís. - <u>Situacions meteorològiques</u>: plou, neva, llampega, clareja, fa vent... - Verb <u>haver-hi</u>: Hi ha molta feina! - Ppronom <u>es</u> + <u>verb</u> sense subjecte clar: Es dorm poc.
PREDICAT	Què és? Part de l'oració que explica què fa o què diem del subjecte. Nucli: verb. <i>Exemple: L'Oriol condueix molt bé.</i> Tipus: * Predicat nominal: el nucli és un verb copulatiu (<i>ser, estar, semblar</i>). <i>Ex.: Ell és amic meu.</i> * Predicat verbal: el nucli és un verb predicatiu (la resta de verbs). <i>Ex.: Ell fa esport.</i>

Exemple: Les **noies** de la classe del costat **han vingut** a la nostra aula. (predicat verbal)

b. No toca de peus a terra, en Joan.

c. Les dones feien petar la xerrada al carrer.

d. Som molt afortunats.

e. La marquesa és de sang blava.

f. En Marc va trencar el gel amb una broma.

2. Les oracions següents tenen subjecte? Escriu si tenen un subjecte el·líptic o si són oracions impersonals.

a. Aquesta nit ha plogut molt.

d. Estudien per a l'examen de català.

b. Han fet un molt bon partit!

e. Hi havia molt gent a la festa.

c. A Girona, es parla molt en català.

f. A l'hivern, es fa fosc més aviat.

COMPLEMENTES VERBALS

Dins el predicat , podem trobar altres funcions:		
Complement directe (CD)	Complement indirecte (CI)	Atribut (Atr)
Què fa el verb? A vegades pot ser qui? i no porta preposició. <i>Ex: Marca gols. Saluden la tutora.</i>	A qui ho fa? <i>Ex: Dedica gols a l'afició.</i>	Acompanya els verbs: ser, estar, semblar <i>Ex: Està molt content.</i>
Complement de règim (CR)	C. circumstancial (CC)	Predicatiu (Pred)
Preposició! exigida pel verb. ÉS NECESSARI. <i>Ex: Jugo a futbol.</i>	Tipus: CCTemps (quan?), Mode (com?), Lloc (on?), etc. NO és necessari. Acostuma a ser un ADVERBI. <i>Ex: Tinc una casa a la platja.</i>	Com és el subjecte o el CD. Acostuma a ser un ADJECTIU. <i>Ex: Han trobat el nen mort.</i>

3. Els complements subratllats fan la funció de CD, CI o Atribut?

- a. Reparteix els exàmens a les noies.
- b. Avisa el metge de seguida.
- c. Va dedicar la cançó a les seves fans.
- d. L'any que ve, ascendiran la Neus a directora.
- e. Aquest estiu podríem visitar els oncles de Mallorca.
- f. Semblava feliç.

4. Els complements subratllats fan la funció de CR, CC o CD?

- a. Tenia una mansió a la Costa Brava.
- b. Recordes aquell viatge a Itàlia?
- c. El concert acabarà a les vuit del vespre.
- d. El joc consisteix a quedar-se sense cartes.
- e. Te'n recordes d'aquelles colònies?
- f. El curs que ve anireu a Cantàbria.

5. Els complements subratllats fan la funció d'Atribut, Predicatiu o CCMode?

- a. La Rosó estava molt il·lusionada.
- b. La Rosó va anar a l'entrevista molt il·lusionada.
- c. Va respondre enfadada.
- d. El teu projecte em sembla molt interessant.
- e. El jurat troba el teu projecte molt interessant.
- f. Canta malament.
- g. Canta emocionada.

6. Identifica el complement subratllat; pot ser qualsevol.

- a. Van dir que no vindrien.
- b. Volien regalar un rams de flors a la tutora.
- c. T'atreviries a fer barranquisme?
- d. T'has d'acostumar a estudiar cada dia.
- e. Aquell partit havia estat molt difícil.
- f. Van fer una videotrucada als seus pares des de l'estranger.
- g. La meva àvia creu en Déu.
- h. Li han servit el cafè fred.

7. Aplica la regla de la concordança i pensa si l'element subratllat fa la funció de subjecte o de complement directe. Recorda que el subjecte concorda en gènere i nombre amb el verb i el CD, no.

- a. Tant de bo que arribi el metge de seguida.
- b. M'encanten les sèries.
- c. Falten alumnes.
- d. Cauen quatre gotes de pluja.
- e. Cada matí escolta la seva cançó preferida.

8. Corregeix els errors de les frases, ja que en cada una hi ha una PREPOSICIÓ que no està ben utilitzada. Tingues present el quadre següent:

ERRORS EN L'ÚS DE PREPOSICIONS		
Cal eliminar la preposició perquè hi ha un <u>CD</u> . A + CD	Cal eliminar la preposició perquè darrere hi ha la conjunció " <u>QUE</u> ". EN / AMB / DE / A + QUE	Cal canviar la preposició perquè hi ha un <u>INFINITIU</u> . EN / AMB + inf. → A / DE + inf.

- a. Els actors van saludar al públic.
- b. Confia en que aprovaràs l'examen.
- c. Aquest joc consisteix en quedar-se sense cartes.
- d. No trobo a les meves companyes per enlloc.
- e. Els nouvinguts s'han d'acostumar a que els parlin en català.
- f. L'espectacle va entusiasmar al públic.
- g. La mare va acompanyar als seus fills al concert.
- h. Has de pensar en portar els deures fets.

9. Analitza les oracions següents seguint els passos següents:

- 1. encercla el verb;
- 2. subratlla el subjecte (o subjecte el·líptic) i el predicat;
- 3. dins del predicat, troba els complements.

La Jordina	ha comprat	flors	a la seva
parella.	verb	CD	CI
Subjecte	Predicat		

- a. La Jordina va recomanar una sèrie a les seves amigues el dilluns.
- b. A la meva mare li agrada la música pop.
- c. L'activitat semblava molt complicada.
- d. Ahir, la meva àvia em va preparar un pastís.
- e. Confiava en la seva intuïció.
- f. Els nois del poble han jugat a futbol a la plaça de l'Ajuntament amb una pilota punxada.
- g. Van saludar els avis afectuosament.

ELS VERBS REGULAR I IRREGULARS

1. Classifica les formes verbals següents segons si són correctes o incorrectes en català. Recorda que també has de tenir en compte els accents. Pots mirar primer aquest vídeo per conèixer quins són els errors més típics. <https://www.youtube.com/watch?v=L2oalbju4tU&feature=youtu.be>

Pots ajudar-te amb el cercador de verbs conjugats en català per trobar el temps verbal corresponent en cada cas a cada exercici: <http://www.verbscatalans.com/>

són – sapiguessis – sabés – imprimit – interrompo – cabo – donguis – fagi – donéssiu – sóc

Formes verbals correctes	Formes verbals incorrectes

2. Completa les oracions amb la forma correcta dels verbs que hi ha entre parèntesis.

a) Em sona que abans vivies a Girona, però on estàs ____ (vivint/visquent) ara? b) No em pensava que ell ____ (sapigués/sabés) la resposta, per això em va sorprendre quan la va encertar de seguida. c) Albert, t'he dit moltes vegades que no ____ (fagis/facis) això perquè pots fer-te mal. d) Si jo ____ (sigués/fos) ric, em compraria un Ferrari i una casa a Alemanya. e) La maleta no ha ____ (cabut/capigut) al maleter del cotxe i l'hem hagut de posar al seient de darrere. f) Estava parlant amb la Júlia, però ha vingut la Maria i ens ha ____ (interromput/interrompit).

3. Omple els buits amb la forma verbal adequada segons la informació que s'indica entre parèntesis.

- a) Si ____ (poder – imperfet de subjuntiu) viatjar a qualsevol lloc del món, on aniries?
- b) Ja he ____ (imprimir – participi) els apunts de l'examen del divendres.
- c) La veritat és que no ____ (saber – present d'indicatiu) si hi estic convidat.
- d) Em sembla que no és just que ells ____ (fer – present de subjuntiu) l'examen un dia després.
- e) Ens han recomanat que ____ (veure – present de subjuntiu) aquesta pel·lícula.
- f) Tot i que he preguntat més d'una vegada, l'Eulàlia continua ____ (saber – gerundi) més informació que jo.
- g) Ja saps que jo no ____ (conèixer – present d'indicatiu) el teu germà, però diria que aquest regal li agradarà molt.
- h) La Laura no volia que jo ____ (veure – imperfet de subjuntiu) la sèrie abans que la resta.

4. Completa les sèries dels verbs que tens a continuació.

Fixa't en l'exemple.

Ex. DONAR: dono, donat, doni, donés

- SABER:
- TREURE:
- NÉIXER:
- IMPRIMIR:
- SER:
- CABRE:

5. Conjuga els verbs en les formes personals, temps verbals indicats. Tingues en compte que tots són del mode Indicatiu:

a) Parlar (present, perfet, futur, condicional)

- Jo _____ (present)
- Tu _____ (perfet)
- Ell/Ella _____ (futur)
- Nosaltres _____ (condicional)

b) Menjar (present, imperfect, perfet simple, futur)

- Jo _____ (present)
- Tu _____ (imperfect)
- vosaltres _____ (perfet)
- Nosaltres _____ (futur)

c) Viure (present, futur, condicional compost, plusquamperfet)

- Jo _____ (present)
- Ells Elles _____ (futur)
- Ell/Ella _____ (condicional compost)
- Nosaltres _____ (plusquamperfet)

6. Ara fes el mateix que a l'exercici anterior, però tenint en compte que hauràs de conjugar els temps verbals segons el mode de subjuntiu.

a) Estudiar (present, imperfect, perfet, plusquamperfet)

- Que jo _____ (present)
- Que tu _____ (imperfect)
- Que ell/ella _____ (perfet)
- Que nosaltres _____ (plusquamperfet)

b) Llegir (present, imperfect, perfet, plusquamperfet)

- Que jo _____ (present)
- Que tu _____ (imperfet)
- Que ell/ella _____ (perfet)
- Que nosaltres _____ (plusquamperfet)

c) Escriure (present, imperfet, perfet, plusquamperfet)

- Que jo _____ (present)
- Que tu _____ (imperfet)
- Que ell/ella _____ (perfet)
- Que nosaltres _____ (plusquamperfet)

Ortografia

Les paraules poden ser de tipus diferents segons la posició de la seva síl·laba tònica (la síl·laba que sona més fort). A partir d'aquí, es desenvolupen les normes d'accentuació:

	ESDRÚIXOLES	PLANES	AGUDES
Què són?	Mots que tenen la síl·laba tònica a l' antepenúltima . <i>pràc - ti - ca / è - po - ca</i>	Mots que tenen la síl·laba tònica a la penúltima . <i>pos - tres / e - di - fi - ci</i>	Mots que tenen la síl·laba tònica a l' última . <i>sor - teig / jar - dí</i>
Quan porten accent?	Sempre.	Si NO acaben en: - vocal	Si acaben en: - vocal

		- vocal seguida de -s - -en o -in.	- vocal seguida de -s - -en o -in.
--	--	---------------------------------------	---------------------------------------

Recorda com van els accents en català:

à

è é

í

ò ó

ú

1. Classifica els següents mots a la taula segons on tinguin la síl·laba tònica.

adob - individu - gràcia - calaix - mútua - òliba - futbol - clàusula - examen - oliver - infern - oliva

ESDRÚIXOLES	PLANES	AGUDES

2. Separa en síl·labes i subratlla la síl·laba tònica de les paraules següents i accentua-les si cal:

historia	placidament	simpatia
fenomens	contraban	família
mamífer	ordinador	café
examen	passadis	preso
examens	cadascun	decisió
palau	festa	paciencia
perdues	eriço	camio

Els accents diacrítics es col·loquen en mots monosíl·labs quan tenen significats diferents, per diferenciar-los. En català, n'hi ha 15:

bé/be	déu/deu	és/es	mà/ma	més/mes
món/mon	pèl/pel	què/que	sé/se	sí/si
sòl/sol	són/son	té/te	ús/us	vós/vos

3. Completa les frases amb els mots correctes:

a) Dona la _____ a _____ germana. (ma / mà)

- b) El nou jove del Barça _____ un bon futbolista i _____ diu Lamine Yamal. (es / és)
- c) I _____ vols _____ et digui si mai no em fas cas? (que / què)
- d) _____ vens a la festa, portaràs el Just Dance? _____, i tant! (si / sí)
- e) Aquest terreny és _____ edificable, però no hi toca mai el _____. (sol / sòl)
- f) El _____ d'aquell prat no camina _____. (be / bé)
- g) L'agost és el _____ calorós de l'any. (mes / més)
- h) En Jordi i en Jaume _____ germans i sempre arriben a classe adormits; tenen molta _____. (son/són)

4. A les següents oracions hi ha algunes errades d'apostrofació i de contracció. Revisa-les i, al quadern, escriu les oracions senceres i sense cap errada.

- a) A el habitacle no hi entrava la llum de el sol.
- b) L'iogurt de maduixa me agrada molt.
- c) A la Índia hi voldria anar durant el estiu.
- d) Et vaig veure passejant per la esplanada de davant de el arbre.
- e) Han vist el OVNI des de alguna part de can Àngel.
- f) L'unitat de història és molt difícil, la hem de entregar el 11 de maig i l'Imma té l'ira per els núvols.
- g) L'opinió de els experts sobre aquest virus és molt diversa.
- h) La Emma se ha romput l'ungla amb l'abric.
- i) És l'una de la nit i encara no ha arribat al hospital. j) La OMS recomana el ús de les mascaretes a el transport públic.

Literatura

Aquest any hem estudiat la literatura medieval catalana. A continuació, hauràs de fer unes activitats per recordar les obres i autors més importants d'aquesta època.

1. Per recordar la figura i la transcendència tant de la vida com de l'obra de Ramon Llull et convidem a veure aquests 7 capítols de la sèrie de dibuixos del canal IB3 i després del visionat de cada capítol hauràs de fer un resum de cada vídeo.

Capítols	Resum
Capítol 1.	https://www.youtube.com/watch?v=Ib37pJNcsoQ&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy

Capítol 2.	https://www.youtube.com/watch?v=yMk9Xcczn8w&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_&index=2
Capítol 3.	https://www.youtube.com/watch?v=JTgEjCM_Vuw&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_&index=3
Capítol 4.	https://www.youtube.com/watch?v=xrGAxQSGKrY&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_&index=4

Capítol 5.	https://www.youtube.com/watch?v=jQdFB0GNpeQ&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_index=5
Capítol 6.	https://www.youtube.com/watch?v=wqJHX7Lymik&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_index=6
Capítol 7.	https://www.youtube.com/watch?v=qnOgE3i1blg&list=PL559BzlCMZIB-2uhYDPiaCQ3D00Cj6zy_index=7

2. Llegeix la informació que trobaràs en aquest [Sites](#) i respon les preguntes sobre la poesia medieval (trobadoresca) i l'amor cortès, un dels temes preferits dels poetes en aquesta època.

- a. En quins segles es desenvolupà la poesia trobadoresca?
- b. Qui eren els trobadors i qui eren els joglars?
- c. En quina llengua es va començar a escriure la poesia trobadoresca?
- d. En què consisteix l'amor cortès?
- e. Quines quatre fases tenia?

3. *Tirant lo blanc* és una novel·la cavalleresca de finals de l'edat mitjana, molt exitosa en el seu moment i encara força popular avui en dia. Completa la fitxa següent sobre aquesta obra:

Autor:

Any de publicació:

Personatges principals:

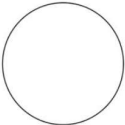
Argument (3-5 línies):

4. Jaume I va ser un personatge català medieval molt rellevant: va conquerir i va portar el català a Mallorca i València i també va fer escriure una crònica sobre les seves aventures. Aquest llibre, de fet, és molt important perquè ens permet conèixer com era la vida d'un rei medieval.

Si Jaume I hagués nascut a l'època actual, segur que hagués tingut xarxes socials per explicar les seves grans gestes! Així que, imagina que fem un viatge en el temps i aquest rei té Instagram i tu ets l'encarregat de les seves xarxes socials. Què podries publicar? Quines imatges i textos posaries per explicar les seves aventures?

Escolta el pòdcast següent sobre Jaume I i, a partir de la informació que s'hi explica, crea el seu perfil d'instagram amb tres publicacions sobre moments importants de la seva vida. <https://podcasters.spotify.com/pod/show/petitsapiens/episodes/Jaume-I-e1447bv/a-a639cu>

 Instagram

Posts Followers Following

